

зия, Гранада и пр.) се много цѣни. Съставнитѣ части на шафранътъ сж двояки: съдържа червена и жълта краска (боя). Служи за вапцувание коприна на червено и пр. Въ ново врѣме за вапцувание памукъ и коприна, намѣсто шафранъ, употребява се „нова боя“, нарѣчена шафранинъ. Тазѣ боя се получава отъ дѣйствието на хидро-азотяната (кезапъ) и арсенената киселини на анилинено масло.

Жълта боя (Rhamnus tinctorius).

Плодоветѣ на това растение даватъ жълта боя, която става зелена, ако се смѣси съ стипца. „Жълтата боя“ се отгледва по нѣкои мѣста въ Южна България (Сливенъ и пр.); тя се продава около 8 гр. оката.

Въ търговията се намира: 1). Турска жълта боя, която се донася изъ Турция прѣзъ Солунъ, Патрасъ и Смирна на европейскій пазаръ; 2). Французка жълта боя, която не се цѣни до толкова 3). Персийска боя, която най-много се цѣни. Тя се прѣнася прѣзъ Смирна, Алеппъ и Триестъ на европейскій пазаръ.

Цвѣтното вещество на „жълтата боя“ се намира най-много въ плодоветѣ въ врѣме прѣди узрѣването имъ и за това тѣ се бержтъ, когато сж още неузрѣли. Служатъ за вапцувание на жълто.

Ширбетъ (киселий трънъ, Berberis vulgaris).

Отъ коренътъ на това растение се вади една жълта краска, която служи особено за вапцувание на кожи. Съ чиста краска може да се вапцува прѣжда, вълна, памукъ и коприна.

Червенъ брошъ (тур. кйокъ-боя, Rubia tinctorum).

Коренътъ на това растение дава най-красива и най-трайна червена краска; другитѣ червени краски, особено „новитѣ“ (анилинови) избѣляватъ отъ слънцето. Въ нѣкои мѣста и южнитѣ Славяне сѣятъ червенѣй брошъ. Почвитѣ, въ които вирѣе брошътъ, сж особено варовититѣ: колкото по-вече нѣкоя почва съдържа варовити съединения, толкова по-вече се образува въ коренитѣ на това растение червената краска. Твърдѣ добри почви за отгледвание на червенѣй брошъ се намиратъ въ България по тѣзи мѣста, гдѣто има распространени варовики. Коренитѣ на това растение отрѣзватъ чакъ на края на втората и третата година; сушатъ ги, сетнѣ ги мелятъ и продаватъ въ видъ на брашно.